ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟΥ (πέμπτο τμήμα)
της 20ής Μαρτίου 2001 *

Στην υπόθεση Τ-30/99,

Bocchi Food Trade International GmbH, με έδρα το Bergisch Gladbach (Γερμανία), εκπροσωπούμενη από τον G. Meier, avocat,

ενάγουσα,

κατά

Επιτροπής των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, εκπροσωπούμενης από τους K.-D. Borchardt και H. van Vliet, με τόπο επιδόσεων στο Λουξεμβούργο,

εναγομένης,

* Γλώσσα διαδικασίας: η γερμανική.

που έχει ως αντικείμενο αγωγή αποζημιώσεως για τη ζημία που η ενάγουσα ισχυρίζεται ότι υπέστη λόγω του ότι η Επιτροπή θέσπισε, στο πλαίσιο του κανονισμού (ΕΚ) 2362/98, της 28ης Οκτωβρίου 1998, για τις λεπτομέρειες εφαρμογής του κανονισμού (ΕΟΚ) 404/93 του Συμβουλίου σχετικά με το καθεστώς εισαγωγής μπανανών στην Κοινότητα (ΕΕ L 293, σ. 32), διατάξεις που αντιβαίνουν, κατά την ενάγουσα, στους κανόνες του Παγκόσμιου Οργανισμού Εμπορίου (ΠΟΕ) και σε ορισμένες γενικές αρχές του κοινοτικού δικαίου,

ΤΟ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟ
ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ (πέμπτο τμήμα),

συγκείμενο από την P. Lindh, Πρόεδρο, και τους R. García-Valdecasas και J. D. Cooke, δικαστές,

γραμματέας: J. Palacio González, υπάλληλος διοικήσεως,

έχοντας υπόψη την έγγραφη διαδικασία και κατόπιν της προφορικής διαδικασίας της 4ης Οκτωβρίου 2000,

εκδίδει την ακόλουθη

Απόφαση

Νομικό πλαίσιο

1 Ο κανονισμός (ΕΟΚ) 404/93 του Συμβουλίου, της 13ης Φεβρουαρίου 1993, για την κοινή οργάνωση της αγοράς στον τομέα της μπανάνας (ΕΕ L 47, σ. 1), θέσπισε από την 1η Ιουλίου 1993 κοινό σύστημα εισαγωγής μπανανών, το οποίο αντικατέστησε τα διάφορα εθνικά συστήματα. Συναφώς έγινε διάκριση μεταξύ των «κοινοτικών μπανανών», δηλαδή των μπανανών κοινοτικής συγκομιδής, και των «μπανανών τρίτων χωρών», προελεύσεως άλλων τρίτων χωρών πλην των κρατών της Αφρικής, της Καραϊβικής και του Ειρηνικού (ΑΚΕ), των «παραδοσιακών μπανανών ΑΚΕ» και των «μη παραδοσιακών μπανανών ΑΚΕ». Οι παραδοσιακές μπανάνες ΑΚΕ και οι μη παραδοσιακές μπανάνες ΑΚΕ αντιστοιχούσαν στις ποσότητες τις εξαγόμενες από τις χώρες ΑΚΕ αφενός μέχρι το όριο και αφετέρου καθ' υπέρβαση των ποσοτήτων που εξήγε παραδοσιακώς καθένα από τα κράτη αυτά, όπως καθορίζονταν στο παράρτημα του κανονισμού 404/93.

2 Προκειμένου να διασφαλιστεί η ικανοποιητική εμπορία των κοινοτικών μπανανών, καθώς και των μπανανών καταγωγής των κρατών ΑΚΕ και των λοιπών τρίτων χωρών, ο κανονισμός 404/93 προέβλεπε το άνοιγμα ετήσιας δασμολογικής ποσόστωσης 2,2 εκατομμυρίων τόνων (καθαρού βάρους) για τις εισαγωγές μπανανών τρίτων χωρών και μη παραδοσιακών μπανανών ΑΚΕ.

3 Το άρθρο 19, παράγραφος 1, του κανονισμού 404/93, όπως ίσχυε, προέβαινε σε κατανομή της δασμολογικής αυτής ποσοστώσεως, ανοίγοντάς την μέχρι ύψους 66,5 % για την κατηγορία των επιχειρηματιών που ασχολούνταν με την εμπορία

μπανάνας τρίτων χωρών και/ή μη παραδοσιακής μπανάνας ΑΚΕ (κατηγορία Α), 30 % για την κατηγορία των επιχειρηματιών που ασχολούνταν με την εμπορία κοινοτικής μπανάνας και/ή παραδοσιακής μπανάνας ΑΚΕ (κατηγορία Β) και 3,5 % για την κατηγορία των εγκατεστημένων στην Κοινότητα επιχειρηματιών οι οποίοι άρχισαν να ασχολούνται με την εμπορία μπανάνας πλην της κοινοτικής και/ή της παραδοσιακής μπανάνας ΑΚΕ από το 1992 (κατηγορία Γ).

4 Το άρθρο 19, παράγραφος 2, πρώτο εδάφιο, του κανονισμού 404/93, όπως ίσχυε, προέβλεπε τα εξής:

«Βάσει υπολογισμών διενεργούμενων χωριστών για καθεμία των κατηγοριών επιχειρηματιών της παραγράφου 1 [...], κάθε επιχειρηματίας λαμβάνει πιστοποιητικά εισαγωγής σε συνάρτηση με τη μέση ποσότητα μπανάνας που επώλησε τα τρία τελευταία χρόνια για τα οποία υπάρχουν στατιστικά στοιχεία.»

5 Ο κανονισμός (ΕΟΚ) 1442/93 της Επιτροπής, της 10ης Ιουνίου 1993, περί λεπτομερών κανόνων εφαρμογής του καθεστώτος εισαγωγής μπανανών στην Κοινότητα (ΕΕ L 142, σ. 6), καθόριζε, μεταξύ άλλων, τα κριτήρια για τον προσδιορισμό του είδους των εμπορικών φορέων των κατηγοριών Α και Β που μπορούσαν να υποβάλουν αιτήσεις για πιστοποιητικά εισαγωγής σύμφωνα με τη δραστηριότητα που είχαν ασκήσει κατά την περίοδο αναφοράς.

6 Αυτό το καθεστώς εισαγωγής αποτέλεσε, κατόπιν καταγγελιών ορισμένων τρίτων χωρών, το αντικείμενο διαδικασίας διευθετήσεως διαφορών στο πλαίσιο του Παγκόσμιου Οργανισμού Εμπορίου (ΠΟΕ).

7 Κατά την εν λόγω διαδικασία καταρτίστηκαν εκθέσεις από την ειδική ομάδα του ΠΟΕ στις 22 Μαΐου 1997 και μια έκθεση του μόνιμου δευτεροβάθμιου δικαιοδοτικού οργάνου του ΠΟΕ στις 9 Σεπτεμβρίου 1997, η οποία εγκρίθηκε από το όργανο διευθετήσεως διαφορών με απόφαση της 25ης Σεπτεμβρίου 1997. Με την απόφαση αυτή το όργανο διευθετήσεως διαφορών κήρυξε ασύμβατες με τους κανόνες του ΠΟΕ ορισμένες πτυχές του κοινοτικού καθεστώτος εισαγωγής μπανάνας.

8 Για να συμμορφωθεί με την ανωτέρω απόφαση, το Συμβούλιο εξέδωσε τον κανονισμό (ΕΚ) 1637/98, της 20ής Ιουλίου 1998, για την τροποποίηση του κανονισμού 404/93 (ΕΕ L 210, σ. 28). Στη συνέχεια η Επιτροπή εξέδωσε τον κανονισμό (ΕΚ) 2362/98, της 28ης Οκτωβρίου 1998, για τις λεπτομέρειες εφαρμογής του κανονισμού 404/93 σχετικά με το καθεστώς εισαγωγής μπανανών στην Κοινότητα (ΕΕ L 293, σ. 32).

9 Στο πλαίσιο του νέου καθεστώτος εισαγωγής μπανάνας, καταργήθηκε η κατανομή της ποσοστώσεως μεταξύ τριών διαφορετικών κατηγοριών επιχειρηματιών, δεδομένου ότι ο κανονισμός 2362/98 προέβλεψε απλώς την κατανομή μεταξύ «παραδοσιακών εμπορικών φορέων» και «νεοεμφανιζομένων εμπορικών φορέων», όπως αυτοί προσδιορίζονται από τον εν λόγω κανονισμό. Καταργήθηκε επίσης η υποδιαίρεση των επιχειρηματιών των κατηγοριών Α και Β ανάλογα με τους τύπους δραστηριοτήτων που ασκούσαν στην αγορά.

10 Έτσι, το άρθρο 4 του κανονισμού 2362/98 έχει ως εξής:

«1. Κάθε παραδοσιακός εμπορικός φορέας, που είναι καταχωρημένος σε ένα κράτος μέλος σύμφωνα με το άρθρο 5, λαμβάνει, για κάθε έτος, για το σύνολο των

προελεύσεων που αναφέρονται στο παράρτημα Ι, εφάπαξ, μια ποσότητα αναφοράς που καθορίζεται σε συνάρτηση με τις ποσότητες μπανανών που εισήγαγε πράγματι κατά τη διάρκεια της περιόδου αναφοράς.

2. Για εισαγωγές που πραγματοποιούνται το 1999, στο πλαίσιο των δασμολογικών ποσοστώσεων και των παραδοσιακών μπανανών ΑΚΕ, η περίοδος αναφοράς αποτελείται από τα έτη 1994, 1995 και 1996.»

11 Το άρθρο 5, παράγραφοι 2 και 3, του κανονισμού 2362/98 προβλέπει τα εξής:

«2. Για τον καθορισμό της ποσότητας αναφοράς, κάθε εμπορικός φορέας ανακοινώνει στην αρμόδια αρχή κάθε χρόνο πριν από την 1η Ιουλίου:

α) το σύνολο των ποσοτήτων μπανανών καταγωγής από χώρες που αναφέρονται στο παράρτημα Ι τις οποίες εισήγαγε πράγματι κατά τη διάρκεια καθενός από τα έτη της περιόδου αναφοράς,

β) τα δικαιολογητικά που αναφέρονται στην παράγραφο 3.

3. Η πραγματική εισαγωγή πιστοποιείται σωρευτικά:

α) με την προσκόμιση αντιγράφου των χρησιμοποιηθέντων πιστοποιητικών εισαγωγής για την ελεύθερη κυκλοφορία των ποσοτήτων που αναφέρονται, από τον δικαιούχο του πιστοποιητικού [...] και

β) με την απόδειξη πληρωμής των δασμών που εφαρμόζονται την ημέρα ολοκλήρωσης των τελωνειακών διατυπώσεων εισαγωγής, πληρωμής που πραγματοποιείται είτε απευθείας στις τελωνειακές αρχές είτε μέσω ενός εκτελωνιστή ή εξουσιοδοτημένου προσώπου.

Ο εμπορικός φορέας που προσκομίζει την απόδειξη ότι πλήρωσε τους τελωνειακούς δασμούς που εφαρμόζονταν κατά τη θέση σε ελεύθερη κυκλοφορία μιας συγκεκριμένης ποσότητας μπανανών απευθείας στις τελωνειακές αρχές ή μέσω ενός εκτελωνιστή ή εξουσιοδοτημένου προσώπου, χωρίς να είναι ο δικαιούχος ή ο εκχωρητής του αντίστοιχου πιστοποιητικού εισαγωγής που χρησιμοποιήθηκε γι' αυτή την πράξη [...] θεωρείται ότι πραγματοποίησε πράγματι την εισαγωγή αυτής της ποσότητας, εάν έχει καταχωρηθεί σε ένα κράτος μέλος κατ' εφαρμογή του κανονισμού (ΕΟΚ) 1442/93 ή/και αν έχει εκπληρώσει τους όρους που προβλέπονται από τον παρόντα κανονισμό για την καταχώρηση ως παραδοσιακού εμπορικού φορέα. Οι εκτελωνιστές ή τα εξουσιοδοτημένα πρόσωπα δεν δύνανται να διεκδικήσουν την εφαρμογή του παρόντος εδαφίου.»

12 Το άρθρο 6, παράγραφος 3, του κανονισμού 2362/98 προβλέπει τα εξής:

«Λαμβάνοντας υπόψη τις ανακοινώσεις που πραγματοποιούνται κατ' εφαρμογή της παραγράφου 2 και σε συνάρτηση με τον συνολικό όγκο των δασμολογικών ποσο-

στώσεων και των παραδοσιακών μπανανών ΑΚΕ που αναφέρονται στο άρθρο 2, η Επιτροπή καθορίζει, εάν συντρέχει λόγος, ενιαίο συντελεστή προσαρμογής που θα εφαρμοστεί στην προσωρινή ποσότητα αναφοράς κάθε εμπορικού φορέα.»

13 Το άρθρο 17 του κανονισμού 2362/98 προβλέπει τα εξής:

«Εάν, για ένα τρίμηνο και για μία ή περισσότερες χώρες καταγωγής που αναφέρονται στο παράρτημα I, οι ποσότητες που αποτελούν αντικείμενο αιτήσεων έκδοσης πιστοποιητικού υπερβαίνουν αισθητά την ενδεικτική ποσότητα που καθορίζεται, ενδεχομένως, κατ' εφαρμογή του άρθρου 14, ή υπερβαίνουν τις διαθέσιμες ποσότητες, καθορίζεται ποσοστό μείωσης που εφαρμόζεται στις αιτήσεις.»

14 Το άρθρο 18 του κανονισμού 2362/98 προβλέπει τα εξής:

«1. Όταν, για μία ή περισσότερες συγκεκριμένες χώρες καταγωγής, καθορίζεται ποσοστό μείωσης κατ' εφαρμογή του άρθρου 17, ο εμπορικός φορέας που υπέβαλε αίτηση έκδοσης πιστοποιητικού εισαγωγής για την ή τις εν λόγω χώρες καταγωγής μπορεί κυρίως:

α) να αρνηθεί τη χρησιμοποίηση του πιστοποιητικού με ανακοίνωση προς την αρμόδια αρχή που εκδίδει τα πιστοποιητικά, εντός προθεσμίας δέκα εργάσιμων ημερών από τη δημοσίευση του κανονισμού που καθορίζει το ποσοστό μείωσης· σε παρόμοια περίπτωση η εγγύηση που αφορά το πιστοποιητικό αποδεσμεύεται αμέσως ή

β) εντός του συνολικού ορίου μιας ποσότητας ίσης ή χαμηλότερης της ποσότητας της αίτησης που δεν έχει κατακυρωθεί, να υποβληθούν μία ή περισσότερες άλλες νέες αιτήσεις έκδοσης πιστοποιητικού για τις χώρες καταγωγής για τις οποίες οι διαθέσιμες ποσότητες δημοσιεύονται από την Επιτροπή. Μια τέτοια αίτηση υποβάλλεται εντός της προθεσμίας που αναφέρεται στο στοιχείο α' και υπόκειται στην τήρηση όλων των όρων που ισχύουν για την υποβολή αίτησης εκδόσεως πιστοποιητικού.

2. Η Επιτροπή καθορίζει, χωρίς αναβολή, τις ποσότητες για τις οποίες μπορούν να εκδοθούν πιστοποιητικά για την ή τις εν λόγω χώρες καταγωγής.»

15 Το άρθρο 29 του κανονισμού 2362/98 προβλέπει τα εξής:

«Εάν, για μία ή περισσότερες από τις προελεύσεις που αναφέρονται στο παράρτημα Ι, οι ποσότητες που αποτελούν αντικείμενο αιτήσεων πιστοποιητικού εισαγωγής για το πρώτο τρίμηνο του έτους 1999 υπερβαίνουν κατά 26 % τις ποσότητες που αναφέρονται στο εν λόγω παράρτημα, η Επιτροπή καθορίζει ένα ποσοστό μείωσης το οποίο εφαρμόζεται σε κάθε αίτηση που αφορά την ή τις σχετική(-ές) καταγωγή(-ές).»

16 Κατ' εφαρμογή του άρθρου αυτού, το άρθρο 1 του κανονισμού (ΕΚ) 2806/98 της Επιτροπής, της 23ης Δεκεμβρίου 1998, σχετικά με την έκδοση πιστοποιητικών εισαγωγής μπανάνας στο πλαίσιο της δασμολογικής ποσόστωσης και παραδοσιακών μπανανών ΑΚΕ για το πρώτο τρίμηνο του 1999 και την υποβολή νέων αιτήσεων (ΕΕ L 349, σ. 32), ορίζει τα εξής:

«Στο πλαίσιο του καθεστώτος εισαγωγής μπανάνας, της δασμολογικής ποσόστωσης και παραδοσιακών μπανανών ΑΚΕ, για το πρώτο τρίμηνο του 1999, τα πιστοποι-

ητικά εισαγωγής εκδίδονται για την ποσότητα που αναφέρεται στην αίτηση για την έκδοση πιστοποιητικού, με την εφαρμογή των συντελεστών μείωσης 0,5793, 0,6740 και 0,7080, για τις αιτήσεις που αναφέρουν τις χώρες καταγωγής "Κολομβία", "Κόστα Ρίκα" και "Ισημερινός", αντιστοίχως.»

Περιστατικά και διαδικασία

17 Η ενάγουσα, η Bocchi Food Trade International GmbH, είναι επιχείρηση χονδρικής εμπορίας οπωροκηπευτικών. Είναι θυγατρική εταιρία του ομίλου Bocchi, που εδρεύει στη Βερόνα της Ιταλίας και ασχολείται με τις εισαγωγές οπωροκηπευτικών. Η ενάγουσα διαχειρίζεται το σύνολο των δραστηριοτήτων του ομίλου Bocchi σχετικά με τις μπανάνες. Μέχρι την έναρξη της ισχύος του κανονισμού 2362/98 η ενάγουσα ανήκε στην κατηγορία Α. Αποτελεί παραδοσιακό επιχειρηματία κατά την έννοια του κανονισμού αυτού.

18 Με απόφαση των αρμόδιων εθνικών αρχών της 8ης Δεκεμβρίου 1998, η προσωρινή ποσότητα αναφοράς της ενάγουσας για το έτος 1999 ορίστηκε σε 6 660 977 kg και η ποσότητα αυτή μειώθηκε σε 400 744 kg, κατόπιν εφαρμογής του διορθωτικού συντελεστή 0,939837, τον οποίο είχε καθορίσει η Επιτροπή κατ' εφαρμογή του άρθρου 6, παράγραφος 3, του κανονισμού 2362/98. Κατά της αποφάσεως αυτής η ενάγουσα υπέβαλε στις 5 Ιανουαρίου 1999 διοικητική προσφυγή ενώπιον των εθνικών αρχών.

19 Στις 14 Δεκεμβρίου 1998 η ενάγουσα ζήτησε, για το πρώτο τρίμηνο του 1999, άδειες εισαγωγής 1 627 660 kg μπανανών καταγωγής Ισημερινού. Στην αιτηθείσα ποσότητα

εφαρμόστηκε συντελεστής μειώσεως 0,708, οπότε η ποσότητα αυτή μειώθηκε σε 475 277 kg. Στις 12 Ιανουαρίου 1999 η ενάγουσα υπέβαλε επίσης διοικητική προσφυγή κατά της μειώσεως αυτής ενώπιον των αμόδιων αρχών.

20 Στη συνέχεια, η ενάγουσα ζήτησε, όσον αφορά τις μη εγκριθείσες ποσότητες, πιστοποιητικά εισαγωγής, σύμφωνα με το άρθρο 18, παράγραφος 1, στοιχείο β', του κανονισμού 2362/98, για 110 000 kg μπανανών καταγωγής άλλων χωρών. Η αιτηθεία ποσότητα μειώθηκε σε 30 822 kg κατόπιν εφαρμογής του συντελεστή μειώσεως.

21 Υπό τις συνθήκες αυτές, η ενάγουσα, με δικόγραφο που κατέθεσε στη Γραμματεία του Πρωτοδικείου στις 28 Ιανουαρίου 1999, άσκησε την παρούσα αγωγή, με την οποία ζητεί την αποκατάσταση της ζημίας την οποία υπέστη λόγω της εκδόσεως από την Επιτροπή του κανονισμού 2362/98. Η ενάγουσα ισχυρίστηκε προς θεμελίωση της αγωγής της, μεταξύ άλλων, ότι είχαν παραβιαστεί ορισμένες συμφωνίες που περιλαμβάνονται στο παράρτημα 1 της συμφωνίας για την ίδρυση του ΠΟΕ (στο εξής: Συμφωνία ΠΟΕ).

22 Με την απόφαση της 23ης Νοεμβρίου 1999, C-149/96, Πορτογαλία κατά Συμβουλίου (Συλλογή 1999, σ. I-8395, σκέψη 47), το Δικαστήριο έκρινε ότι, «λόγω της φύσεως και της οικονομίας τους, [όλες οι συμφωνίες και όλα τα μνημόνια που περιλαμβάνονται στα παραρτήματα 1 έως 4 της Συμφωνίας ΠΟΕ] δεν περιλαμβάνονται, καταρχήν, στους κανόνες βάσει των οποίων το Δικαστήριο ελέγχει τη νομιμότητα των πράξεων των κοινοτικών οργάνων».

23 Με έγγραφο της 16ης Δεκεμβρίου 1999, το Πρωτοδικείο κάλεσε τους διαδίκους να διατυπώσουν τις παρατηρήσεις τους επί των συνεπειών που θα έπρεπε ενδεχομένως να συναχθούν από την ανωτέρω απόφαση. Η Επιτροπή και η ενάγουσα κατέθεσαν τις παρατηρήσεις τους στις 6 και στις 14 Ιανουαρίου 2000 αντίστοιχα.

24 Κατόπιν εκθέσεως του εισηγητή δικαστή, το Πρωτοδικείο αποφάσισε να προχωρήσει στην προφορική διαδικασία. Οι διάδικοι ανέπτυξαν τις παρατηρήσεις τους και απάντησαν στις ερωτήσεις του Πρωτοδικείου κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση της 4ης Οκτωβρίου 2000.

Αιτήματα των διαδίκων

25 Η ενάγουσα ζητεί από το Πρωτοδικείο:

— να υποχρεώσει την Επιτροπή να αποκαταστήσει τη ζημία που υπέστη λόγω του ότι, πρώτον, εφαρμόστηκε ο διορθωτικός συντελεστής στην ποσότητα αναφοράς που είχε αναγνωρισθεί προσωρινώς από τις αρμόδιες αρχές για το 1999, και, δεύτερον, εφαρμόστηκε ο συντελεστής μειώσεως επί των ποσοτήτων για τις οποίες είχε ζητήσει πιστοποιητικά εισαγωγής,

— να καταδικάσει την εναγομένη στα δικαστικά έξοδα.

26 Η Επιτροπή ζητεί από το Πρωτοδικείο:

— να απορρίψει την αγωγή ως απαράδεκτη,

— επικουρικά, να απορρίψει την αγωγή ως αβάσιμη,

— να καταδικάσει την ενάγουσα στα δικαστικά έξοδα.

Επί του παραδεκτού

Επιχειρήματα των διαδίκων

27 Η Επιτροπή, χωρίς να προτείνει ρητά ένσταση απαραδέκτου, φρονεί ότι η παρούσα αγωγή είναι απαράδεκτη, διότι η ενάγουσα έπρεπε κατ' αρχάς να επιχειρήσει, προσφεύγοντας στο αρμόδιο εθνικό δικαστήριο, να εμποδίσει την επέλευση της ζημίας που ισχυρίζεται ότι υπέστη. Η αγωγή αποζημιώσεως βάσει των άρθρων 178 της Συνθήκης ΕΚ (νυν άρθρου 235 ΕΚ) και 215, δεύτερο εδάφιο, της Συνθήκης ΕΚ (νυν, κατόπιν τροποποιήσεως, άρθρου 288, δεύτερο εδάφιο, ΕΚ) αποτελεί, κατά την Επιτροπή, επικουρικό μέσο παροχής έννομης προστασίας, εφόσον η σχετική ζημία προξενείται από εθνικό διοικητικό μέτρο που έχει ληφθεί κατ' εφαρμογή του κοινοτικού δικαίου (βλ. αποφάσεις του Δικαστηρίου της 6ης Ιουνίου 1990, 119/88, AERPO κ.λπ. κατά Επιτροπής, Συλλογή 1990, σ. I-2189, της 13ης Μαρτίου 1992, C-282/90, Vreugdenhil κατά Επιτροπής, Συλλογή 1992, σ. I-1937, σκέψη 12, καθώς και αποφάσεις του Πρωτοδικείου της 14ης Σεπτεμβρίου 1995, T-571/93, Lefebvre κ.λπ. κατά Επιτροπής, Συλλογή 1995, σ. II-2379, και της 4ης Φεβρουαρίου 1998, T-93/95, Laga κατά Επιτροπής, Συλλογή 1998, σ. II-195, σκέψη 33). Η Επιτροπή διευκρινίζει ότι ο προσδιορισμός των ποσοτήτων αναφοράς απόκειται στις αρμόδιες εθνικές αρχές που εφαρμόζουν την κοινοτική νομοθεσία με εθνικές διοικητικές πράξεις, σύμφωνα με τις διατάξεις του κανονισμού 2362/98 (βλ. απόφαση του Πρωτοδικείου της 9ης Απριλίου 1997, T-47/95, Terres Rouges κ.λπ. κατά Επιτροπής, Συλλογή 1997, σ. II-481, σκέψεις 57 και 59, και απόφαση του Δικαστηρίου της 21ης Ιανουαρίου 1999, C-73/97 P, Γαλλία κατά Comafrica κ.λπ., Συλλογή 1999, σ. I-185, σκέψη 40).

28 Η Επιτροπή εκθέτει ότι ο επικουρικός αυτός χαρακτήρας της αγωγής αποζημιώσεως οφείλεται στο γεγονός ότι ο έλεγχος της εθνικής διοικητικής πράξης απόκειται αποκλειστικά στα εθνικά δικαστήρια, τα οποία μπορούν να υποβάλλουν στο Δικαστήριο, σύμφωνα με το άρθρο 177 της Συνθήκης ΕΚ (νυν άρθρο 234 ΕΚ), αίτηση εκδόσεως προδικαστικής αποφάσεως ως προς το κύρος των εφαρμοστέων κοινοτικών διατάξεων (βλ. προπαρατεθείσα απόφαση Γαλλία κατά Comafrica κ.λπ., σκέψη 40). Μόνο σε περίπτωση που τα εθνικά δικαστήρια δεν μπορούν να εγγυηθούν επαρκή έννομη προστασία και/ή τη δυνατότητα καταβολής αποζημιώσεως είναι παραδεκτή η απευθείας άσκηση αγωγής.

29 Η ενάγουσα αντικρούει την άποψη της Επιτροπής. Υποστηρίζει ότι δεν έχει δυνατότητα ασκήσεως κανενός ενδίκου μέσου ή βοηθήματος ενώπιον των εθνικών δικαστηρίων. Συγκεκριμένα, κατά των αποφάσεων των εθνικών αρχών για τη χορήγηση των πιστοποιητικών άσκησε ενδικοφανείς προσφυγές (βλ. ανωτέρω σκέψεις 18 και 19), αλλά οι διαδικασίες αυτές έχουν καταστεί πλέον άνευ αντικειμένου. Κατά την ενάγουσα, το γερμανικό δίκαιο δεν παρέχει καμία άλλη δυνατότητα αμφισβητήσεως της νομιμότητας των αποφάσεων αυτών. Επομένως, η παρούσα αγωγή αποζημιώσεως αποτελεί, για την ενάγουσα, το μόνο μέσο παροχής έννομης προστασίας.

30 Η ενάγουσα τονίζει ότι η εθνική διοίκηση υποχρεούται να τηρεί τις προϋποθέσεις που έχει καθορίσει η Επιτροπή με τον κανονισμό 2362/98. Κατά συνέπεια, οποιαδήποτε ζημία της ενάγουσας που αποτελεί το αντικείμενο της παρούσας αγωγής απορρέει από τη ρύθμιση που θέσπισε η Επιτροπή και όχι από την απόφαση που ελήφθη από τις εθνικές αρχές.

Εκτίμηση του Πρωτοδικείου

31 Επισημαίνεται ότι εν προκειμένω η κατά την ενάγουσα συνιστώσα πταίσμα συμπεριφορά δεν προέρχεται από εθνικό οργανισμό, αλλά από κοινοτικό όργανο. Επομένως, οι ζημίες που θα μπορούσαν ενδεχομένως να προκύψουν από την

εφαρμογή της κοινοτικής κανονιστικής ρυθμίσεως εκ μέρους των γερμανικών αρχών είναι καταλογιστέες στην Κοινότητα (βλ. π.χ. αποφάσεις του Δικαστηρίου της 15ης Δεκεμβρίου 1977, 126/76, Dietz κατά Επιτροπής, Συλλογή τόμος 1977, σ. 773, σκέψη 5, της 19ης Μαΐου 1992, C-104/89 και C-37/90, Mulder κ.λπ. κατά Συμβουλίου και Επιτροπής, Συλλογή 1992, σ. I-3061, σκέψη 9, της 26ης Φεβρουαρίου 1986, 175/84, Krohn κατά Επιτροπής, Συλλογή 1986, σ. 753, σκέψεις 18 και 19, και του Πρωτοδικείου της 13ης Δεκεμβρίου 1995, T-481/93 και T-484/93, Exporteurs in Levende Varkens κ.λπ. κατά Επιτροπής, Συλλογή 1995, σ. II-2941, σκέψη 71).

32 Επειδή ο κοινοτικός δικαστής έχει αποκλειστική αρμοδιότητα να αποφαίνεται, δυνάμει του άρθρου 215 της Συνθήκης, επί των αγωγών προς αποκατάσταση ζημίας που καταλογίζεται στην Κοινότητα (αποφάσεις του Δικαστηρίου της 27ης Σεπτεμβρίου 1988, 106/87 έως 120/87, Αστερίς κ.λπ. κατά Ελλάδας και ΕΟΚ, Συλλογή 1988, σ. 5515, σκέψη 14, και Vreugdenhil κατά Επιτροπής, όπ.π., σκέψη 14), τα εθνικά ένδικα μέσα δεν θα μπορούσαν ipso facto να διασφαλίσουν στην ενάγουσα αποτελεσματική προστασία των δικαιωμάτων της (βλ. προπαρατεθείσα απόφαση Exporteurs in Levende Varkens κ.λπ. κατά Επιτροπής, σκέψη 72).

33 Συναφώς, όπως δέχθηκε η Επιτροπή κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση, ακόμη και αν το Δικαστήριο έκρινε, στο πλαίσιο διαδικασίας εκδόσεως προδικαστικής αποφάσεως, ότι η εφαρμοστέα ρύθμιση μπορεί να προξενήσει ζημία, το εθνικό δικαστήριο δεν θα μπορούσε να διατάξει το ίδιο τα μέτρα που θα ήταν αναγκαία για την πλήρη αποκατάσταση της ζημίας που ισχυρίζεται ότι υπέστη εν προκειμένω η ενάγουσα, οπότε θα ήταν αναγκαία και στην περίπτωση αυτή η απευθείας άσκηση αγωγής ενώπιον του Πρωτοδικείου βάσει του άρθρου 215 της Συνθήκης (βλ. σχετικά την προπαρατεθείσα απόφαση Dietz κατά Επιτροπής, σκέψη 5).

34 Κατά συνέπεια, οι αντιρρήσεις της Επιτροπής σχετικά με το παραδεκτό της παρούσας αγωγής πρέπει να απορριφθούν.

Επί της εξωσυμβατικής ευθύνης της Κοινότητας

35 Η ενάγουσα υποστηρίζει, κατ' ουσίαν, ότι η Επιτροπή ενήργησε παράνομα, διότι, πρώτον, παραβίασε τη Γενική Συμφωνία Δασμών και Εμπορίου (GATT), τη Γενική Συμφωνία για τις συναλλαγές στον τομέα των υπηρεσιών (GATS) και τη Συμφωνία για τις διαδικασίες έκδοσης αδειών εισαγωγής, οι οποίες περιλαμβάνονται στο παράρτημα 1 της Συμφωνίας ΠΟΕ, δεύτερον, δημιούργησε διακρίσεις σε βάρος των μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων και προσέβαλε το δικαίωμα ελεύθερης ασκήσεως των επαγγελματικών δραστηριοτήτων και, τρίτον, παραβίασε την αρχή της αναλογικότητας.

Επί της δυνατότητας επικλήσεως ορισμένων συμφωνιών του παραρτήματος 1 της Συμφωνίας ΠΟΕ

Επιχειρήματα των διαδίκων

36 Η ενάγουσα υποστηρίζει ότι οι διατάξεις της ΓΣΔΕ αποτελούν υπέρτερης ισχύος κανόνες δικαίου και ότι οι απαγορεύσεις διακρίσεων και η ρήτρα του πιο ευνοούμενου έθνους πρέπει να θεωρηθούν ως κανόνες που προστατεύουν τους ιδιώτες.

37 Η ενάγουσα φρονεί ότι η Συμφωνία ΠΟΕ και τα παραρτήματά της αποτελούν μια πραγματική παγκόσμια εμπορική τάξη, με τη δική της νομοθεσία και τη δική της δικαιοδοσία. Το νέο δίκαιο του ΠΟΕ δεν μπορεί να αποτελεί αντικείμενο διαπραγματεύσεων, αλλά περιλαμβάνει αυστηρές απαγορεύσεις που μπορούν να περιορίζονται ή να αναιρούνται προσωρινά με πράξεις μόνο του ΠΟΕ και όχι με μονομερή μέτρα χώρας μέλους. Ορισμένες επομένως από τις διατάξεις του νέου αυτού δικαίου εφαρμόζονται αυτόματα στο πλαίσιο του κοινοτικού δικαίου.

38 Όσον αφορά τις ενδεχόμενες συνέπειες της προπαρατεθείσας αποφάσεως Πορτογαλία κατά Συμβουλίου (βλ. ανωτέρω σκέψη 22), η ενάγουσα ομολόγησε, απαντώντας σε ερώτηση του Πρωτοδικείου, ότι το Δικαστήριο έχει κρίνει ότι οι διατάξεις του ΠΟΕ δεν έχουν γενικά άμεσο αποτέλεσμα εντός της κοινοτικής έννομης τάξης.

39 Η ενάγουσα πρόσθεσε εντούτοις ότι η ανωτέρω απόφαση δεν αντίκειται στην επιχειρηματολογία στην οποία στηρίζει την αγωγή της περί καταχρήσεως εξουσίας εκ μέρους των οργάνων της Κοινότητας. Το γεγονός ότι το κοινοτικό καθεστώς εισαγωγής μπανάνας είχε κριθεί, με απόφαση που είχε ισχύ δεδικασμένου, ασυμβίβαστο με τους κανόνες του ΠΟΕ και ότι η Κοινότητα είχε δεσμευθεί να εξαλείψει τις σχετικές παραβάσεις δεν επέτρεπε στα όργανα αυτά, κατά την ενάγουσα, να θεσπίσουν νέες διατάξεις, αντίθετες προς τους εν λόγω κανόνες.

40 Κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση, η ενάγουσα ανέπτυξε περαιτέρω το επιχείρημα αυτό ισχυριζόμενη ότι εν προκειμένω η Κοινότητα, αφού είχε δεσμευθεί έναντι του οργάνου διευθετήσεως διαφορών να εξαλείψει από τη νομοθεσία της τις αντίθετες προς τους κανόνες του ΠΟΕ διατάξεις, παραβίασε, κατά την εκπλήρωση της δεσμεύσεως αυτής, την απαγόρευση του venire contra factum proprium, καθόσον θέσπισε κανονισμό που ενέχει παραβάσεις αυτών των κανόνων. Η ενάγουσα εξήγησε ότι η αρχή που εκφράζεται με το ρητό αυτό αποτελεί, ως απόρροια της αρχής της καλής πίστης, αρχή του κοινοτικού δικαίου βάσει της οποίας ο κοινοτικός δικαστής μπορεί να εκτιμά τη νομιμότητα των πράξεων της Κοινότητας. Κατά συνέπεια, η ενάγουσα καλώς προβάλλει τον ισχυρισμό περί παραβάσεως των κανόνων του ΠΟΕ επ' αυτής επίσης της βάσεως.

41 Εξάλλου, η ενάγουσα διευκρινίζει ότι δεν επιχειρεί να αποδείξει ότι η εναγόμενη επιδίωκε αθέμιτους σκοπούς. Η άποψή της είναι ότι η Επιτροπή παρέβη με πλήρη επίγνωση τους κανόνες του ΠΟΕ για να επιτύχει τον σκοπό της, δηλαδή την οργάνωση των αγορών μπανάνας. Η συμπεριφορά αυτή συνιστά νέα μορφή καταχρήσεως εξουσίας.

42 Αυτή η κατάχρηση εξουσίας συνεπάγεται την υποχρέωση της Επιτροπής προς καταβολή αποζημιώσεως, ανεξάρτητα από το αν οι σχετικοί κανόνες του ΠΟΕ αποβλέπουν στην προστασία των ιδιωτών. Πράγματι, στους ιδιώτες παρέχεται πλήρης προστασία κατά της καταχρήσεως εξουσίας εκ μέρους των οργάνων της Κοινότητας.

43 Η Επιτροπή ισχυρίζεται ότι οι κανόνες του ΠΟΕ δεν έχουν άμεσο αποτέλεσμα εντός της κοινοτικής έννομης τάξης και, συνεπώς, οι ιδιώτες δεν μπορούν να τους επικαλούνται.

44 Η Επιτροπή παρατηρεί ότι, κατά πάγια νομολογία, οι διατάξεις της ΓΣΔΕ του 1947 υπέκειντο σε ορισμένες προϋποθέσεις και ότι δεν μπορούσε να συναχθεί υποχρέωση των συμβαλλομένων μερών να αναγνωρίσουν στους κανόνες αυτούς ισχύ κανόνων διεθνούς δικαίου με άμεση εφαρμογή εντός των εννόμων τάξεών τους (βλ. απόφαση του Δικαστηρίου της 5ης Οκτωβρίου 1994, C-280/93, Γερμανία κατά Συμβουλίου, Συλλογή 1994, σ. I-4973). Η Επιτροπή φρονεί ότι η νομολογία αυτή ισχύει και για τη Συμφωνία ΠΟΕ και τα παραρτήματά της, δεδομένου ότι παρουσιάζουν τις ίδιες ιδιαιτερότητες με τις διατάξεις της ΓΣΔΕ του 1947 λόγω των οποίων έγινε δεκτό ότι οι διατάξεις αυτές δεν έχουν άμεσο αποτέλεσμα.

45 Απαντώντας στην ερώτηση του Πρωτοδικείου σχετικά με τις ενδεχόμενες συνέπειες της προπαρατεθείσας αποφάσεως Πορτογαλία κατά Συμβουλίου, η Επιτροπή ισχυρίστηκε ότι η απόφαση αυτή επιβεβαιώνει πλήρως την ορθότητα της απόψεώς της. Κατά την Επιτροπή, από την απόφαση αυτή προκύπτει ότι οι διατάξεις της Συμφωνίας ΠΟΕ δεν αποτελούν κριτήριο εκτιμήσεως της νομιμότητας του παράγωγου κοινοτικού δικαίου. Τούτο σημαίνει επίσης ότι η διαπίστωση του οργάνου διευθετήσεως διαφορών ότι μια πράξη του παράγωγου κοινοτικού δικαίου είναι ασυμβίβαστη με τους κανόνες του ΠΟΕ δεν συνεπάγεται ότι η πράξη αυτή πρέπει να θεωρηθεί παράνομη εντός της κοινοτικής έννομης τάξης και, συνεπώς, δεν έχει ως αποτέλεσμα τη γένεση ευθύνης της Κοινότητας κατά το άρθρο 215, δεύτερο εδάφιο, της Συνθήκης.

46 Όσον αφορά την επιχειρηματολογία της ενάγουσας περί καταχρήσεως εξουσίας, η Επιτροπή θεωρεί ότι ευθύνη της Κοινότητας για τον λόγο αυτό δεν γεννάται παρά μόνον υπό τις ίδιες προϋποθέσεις που ισχύουν σε σχέση με κάθε άλλη προσβολή δικαιώματος που διασφαλίζει η κοινοτική έννομη τάξη ή με κάθε παραβίαση αρχής την οποία εγγυάται η εν λόγω έννομη τάξη.

47 Ο ισχυρισμός περί καταχρήσεως εξουσίας δεν απαλλάσσει συνεπώς την ενάγουσα από την υποχρέωση αποδείξεως του ότι οι παραβιασθείσες κατ' αυτήν διατάξεις αποσκοπούσαν στην προστασία των ιδιωτών.

48 Ομοίως, κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση, η Επιτροπή υποστήριξε ότι η ενάγουσα δεν μπορεί να επικαλεστεί, για να απαλλαγεί από την ανωτέρω υποχρέωση, την αρχή nemini licet venire contra factum proprium.

Εκτίμηση του Πρωτοδικείου

49 Πρέπει να υπενθυμιστεί ότι, κατά πάγια νομολογία, η στοιχειοθέτηση της εξωσυμβατικής ευθύνης της Κοινότητας προϋποθέτει ότι η ενάγουσα αποδεικνύει το παράνομο της συμπεριφοράς που προσάπτει στο οικείο κοινοτικό όργανο, το υποστατό της ζημίας και την ύπαρξη αιτιώδους συνάφειας μεταξύ της συμπεριφοράς αυτής και της προβαλλομένης ζημίας (βλ. απόφαση του Δικαστηρίου της 29ης Σεπτεμβρίου 1982, 26/81, Oleifici mediterranei κατά ΕΟΚ, Συλλογή 1982, σ. 3057, σκέψη 16, και του Πρωτοδικείου της 29ης Ιανουαρίου 1998, T-113/96, Dubois et Fils κατά Συμβουλίου και Επιτροπής, Συλλογή 1998, σ. II-125, σκέψη 54).

50 Με την απόφαση της 4ης Ιουλίου 2000, C-352/98 P, Bergaderm κ.λπ. κατά Επιτροπής (Συλλογή 2000, σ. I-5291, σκέψεις 41 και 42), το Δικαστήριο έκρινε ότι προϋπόθεση για τη γένεση δικαιώματος αποζημιώσεως είναι να αποσκοπεί ο παραβιασθείς κανόνας δικαίου στην απονομή δικαιωμάτων στους ιδιώτες και να είναι η παράβαση του εν λόγω κανόνα κατάφωρη.

51 Όσον αφορά την πρώτη προϋπόθεση, διαπιστώνεται ότι από την κοινοτική νομολογία προκύπτει ότι η Συμφωνία ΠΟΕ και τα παραρτήματά της δεν αποσκοπούν στην απονομή δικαιωμάτων στους ιδιώτες, οι οποίοι να μπορούν να τα επικαλούνται ενώπιον δικαστηρίου.

52 Συναφώς επισημαίνεται ότι το Δικαστήριο δέχτηκε, με την προπαρατεθείσα απόφαση Πορτογαλία κατά Συμβουλίου (σκέψη 36), ότι, καίτοι η Συμφωνία ΠΟΕ και τα παραρτήματά της παρουσιάζουν σημαντικές διαφορές σε σχέση με τις διατάξεις της ΓΣΔΕ του 1947, εντούτοις αποδίδουν μεγάλη σημασία στη μεταξύ των μερών διαπραγμάτευση.

53 Όσον αφορά, ειδικότερα, την εφαρμογή στην κοινοτική έννομη τάξη των συμφωνιών που περιλαμβάνονται στα παραρτήματα της Συμφωνίας ΠΟΕ, το Δικαστήριο τόνισε, με την προπαρατεθείσα απόφαση Πορτογαλία κατά Συμβουλίου (σκέψη 42), ότι, σύμφωνα με το προοίμιό της, η Συμφωνία ΠΟΕ, περιλαμβανομένων των παραρτημάτων της, στηρίζεται, όπως η ΓΣΔΕ του 1947, στην αρχή των διαπραγματεύσεων «βάσει της αμοιβαιότητας και των αμοιβαίων πλεονεκτημάτων» και συνεπώς διαφέρει, όσον αφορά την Κοινότητα, από τις συμφωνίες που συνάπτονται μεταξύ αυτής και τρίτων χωρών, οι οποίες καθιερώνουν κάποια ασυμμετρία υποχρεώσεων ή δημιουργούν ειδικές σχέσεις ολοκληρώσεως με την Κοινότητα.

54 Στη συνέχεια το Δικαστήριο τόνισε ότι δεν αμφισβητείται ότι ορισμένα από τα συμβαλλόμενα μέρη, στα οποία από εμπορικής απόψεως περιλαμβάνονται οι σημαντικότεροι εταίροι της Κοινότητας, κατέληξαν στο συμπέρασμα, λαμβάνοντας υπόψη το αντικείμενο και τον σκοπό των συμφωνιών που περιλαμβάνονται στα παραρτήματα της Συμφωνίας ΠΟΕ, ότι οι συμφωνίες αυτές δεν περιλαμβάνονται μεταξύ των κανόνων βάσει των οποίων τα δικαστικά τους όργανα ελέγχουν τη νομιμότητα των κανόνων της εσωτερικής νομοθεσίας τους. Κατά το Δικαστήριο, η έλλειψη αμοιβαιότητας συναφώς, εκ μέρους των εμπορικών εταίρων της Κοινότητας, σε σχέση με τις συμφωνίες που περιλαμβάνονται στα παραρτήματα της Συμφωνίας ΠΟΕ, οι οποίες βασίζονται στην «αρχή της αμοιβαιότητας των εκατέρωθεν πλεονεκτημάτων» και οι οποίες, για τον λόγο αυτό, διαφέρουν από τις συμφωνίες που έχει συνάψει η Κοινότητα, δημιουργεί τον κίνδυνο ανατροπής της ισορροπίας κατά την εφαρμογή των κανόνων του ΠΟΕ. Πράγματι, αν γινόταν δεκτό ότι απο-

τελεί άμεσο καθήκον του κοινοτικού δικαστή να διασφαλίζει τη συμφωνία του κοινοτικού δικαίου με τους εν λόγω κανόνες, το αποτέλεσμα θα ήταν να αφαιρεθεί από τα νομοθετικά ή εκτελεστικά όργανα της Κοινότητας το περιθώριο χειρισμών που διαθέτουν τα αντίστοιχα όργανα των εμπορικών εταίρων της Κοινότητας (βλ. προπαρατεθείσα απόφαση Πορτογαλία κατά Συμβουλίου, σκέψεις 43, 45 και 46).

55 Το Δικαστήριο κατέληξε επομένως ότι, λόγω της φύσεως και της οικονομίας τους, οι συμφωνίες που περιλαμβάνονται στα παραρτήματα της Συμφωνίας ΠΟΕ δεν καταλέγονται, καταρχήν, στους κανόνες βάσει των οποίων το Δικαστήριο ελέγχει τη νομιμότητα των πράξεων των κοινοτικών οργάνων (βλ. προπαρατεθείσα απόφαση Πορτογαλία κατά Συμβουλίου, σκέψη 47).

56 Από την απόφαση αυτή του Δικαστηρίου προκύπτει ότι, αφού οι κανόνες του ΠΟΕ δεν αποσκοπούν καταρχήν στην απονομή δικαιωμάτων στους ιδιώτες, η ενδεχόμενη παράβασή τους δεν συνεπάγεται τη γένεση εξωσυμβατικής ευθύνης της Κοινότητας.

57 Με τις παρατηρήσεις της σχετικά με τις συνέπειες της προπαρατεθείσας αποφάσεως Πορτογαλία κατά Συμβουλίου, η ενάγουσα ομολόγησε ότι οι διατάξεις του ΠΟΕ δεν έχουν γενικά άμεσο αποτέλεσμα εντός της κοινοτικής έννομης τάξης. Υποστήριξε εντούτοις ότι η αγωγή της στηρίζεται σε νέα μορφή καταχρήσεως εξουσίας, η οποία συνίσταται στο γεγονός ότι η Επιτροπή εξέδωσε κανονισμό κατά παράβαση αφενός αποφάσεως με την οποία το κοινοτικό καθεστώς κρίθηκε ασυμβίβαστο με τους κανόνες του ΠΟΕ και αφετέρου της δεσμεύσεώς της να εξαλείψει τις σχετικές παραβάσεις (βλ. ανωτέρω σκέψεις 39 έως 41), παραβιάζοντας έτσι την απαγόρευση του venire contra factum proprium.

58 Το επιχείρημα αυτό δεν μπορεί να γίνει δεκτό. Πρώτον, από πάγια νομολογία προκύπτει ότι μια πράξη κοινοτικού οργάνου έχει εκδοθεί κατά κατάχρηση εξουσίας, μόνο αν εκδόθηκε με αποκλειστικό ή, τουλάχιστον, πρωταρχικό σκοπό άλλον από τον προβαλλόμενο (βλ. απόφαση του Δικαστηρίου της 25ης Ιουνίου 1997, C-285/94, Ιταλία κατά Επιτροπής, Συλλογή 1997, σ. I-3519, σκέψη 52), και ότι η

κατάχρηση εξουσίας μπορεί να διαπιστωθεί μόνο βάσει αντικειμενικών, ουσιωδών και συγκλινουσών ενδείξεων (απόφαση του Πρωτοδικείου της 24ης Απριλίου 1996, Τ-551/93, Τ-231/94 έως Τ-234/94, Industrias Pesqueras Campos κ.λπ. κατά Επιτροπής, Συλλογή 1996, σ. II-247, σκέψη 168).

59 Εν προκειμένω όμως η ενάγουσα ούτε αποδεικνύει ούτε καν ισχυρίζεται ότι η Επιτροπή εξέδωσε τον κανονισμό 2362/98 ή ορισμένες από τις διατάξεις του με σκοπό άλλον από τον προβαλλόμενο, δηλαδή από τον σκοπό θεσπίσεως όλων των αναγκαίων διατάξεων για την εφαρμογή του καθεστώτος εισαγωγής μπανανών στην Κοινότητα, το οποίο καθιερώθηκε με τον κανονισμό 404/93, όπως τροποποιήθηκε με τον κανονισμό 1637/98.

60 Ομοίως, το επιχείρημα της ενάγουσας ότι στην παρούσα υπόθεση πρόκειται για νέα μορφή καταχρήσεως εξουσίας πρέπει επίσης να απορριφθεί.

61 Συγκεκριμένα, αν γινόταν δεκτή η επιχειρηματολογία της ενάγουσας, θα ετίθετο εν αμφιβόλω ο ίδιος ο ορισμός της καταχρήσεως εξουσίας, ο οποίος συνεπάγεται τον εκ μέρους του κοινοτικού δικαστή έλεγχο του σκοπού μιας πράξης και όχι του περιεχομένου της.

62 Εξάλλου, πρέπει επίσης να απορριφθεί το επιχείρημα της ενάγουσας ότι η Κοινότητα ενήργησε κατά κατάχρηση εξουσίας, διότι θέσπισε κανονισμό που ενείχε παραβάσεις των κανόνων του ΠΟΕ ή δεν εξάλειψε τις ήδη διαπιστωθείσες παραβάσεις, μολονότι είχε δεσμευθεί να τηρεί αυτούς τους κανόνες.

63 Συναφώς αρκεί να υπενθυμιστεί ότι μόνο στην περίπτωση που πρόθεση της Κοινότητας ήταν να εκπληρώσει μια ειδική υποχρέωση που αναλήφθηκε στο πλαίσιο του ΠΟΕ ή στην περίπτωση που η κοινοτική πράξη ρητώς παραπέμπει σε συγκεκριμένες

διατάξεις των συμφωνιών που περιλαμβάνονται στα παραρτήματα της Συμφωνίας ΠΟΕ εναπόκειται στο Δικαστήριο και στο Πρωτοδικείο να ελέγχουν τη νομιμότητα της σχετικής κοινοτικής πράξεως με βάση τους κανόνες του ΠΟΕ (βλ. προπαρατεθείσα απόφαση Πορτογαλία κατά Συμβουλίου, σκέψη 49).

64 Ούτε όμως οι εκθέσεις της ειδικής ομάδας του ΠΟΕ της 22ας Μαΐου 1997 ούτε η έκθεση του μόνιμου δευτεροβάθμιου δικαιοδοτικού οργάνου του ΠΟΕ της 9ης Σεπτεμβρίου 1997, η οποία εγκρίθηκε από το όργανο διευθετήσεως διαφορών στις 25 Σεπτεμβρίου 1997, περιείχαν ειδικές υποχρεώσεις τις οποίες η Επιτροπή, με τον κανονισμό 2362/98, «είχε την πρόθεση να εκπληρώσει» υπό την έννοια της νομολογίας (βλ., όσον αφορά τη ΓΣΔΕ του 1947, απόφαση του Δικαστηρίου της 7ης Μαΐου 1991, C-69/89, Nakajima κατά Συμβουλίου, Συλλογή 1991, σ. I-2069, σκέψη 31). Ομοίως, ο κανονισμός αυτός δεν παραπέμπει ρητά σε συγκεκριμένες υποχρεώσεις απορρέουσες από εκθέσεις των οργάνων του ΠΟΕ ούτε σε συγκεκριμένες διατάξεις των συμφωνιών που περιλαμβάνονται στα παραρτήματα της Συμφωνίας ΠΟΕ.

65 Κατά συνέπεια, η ενάγουσα δεν μπορεί να στηρίξει την αγωγή της στον ισχυρισμό ότι παραβιάστηκαν εν προκειμένω ορισμένες συμφωνίες που περιλαμβάνονται στο παράρτημα 1 της Συμφωνίας ΠΟΕ ούτε στον ισχυρισμό περί καταχρήσεως εξουσίας.

Επί της δημιουργίας διακρίσεων σε βάρος των μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων και της προσβολής του δικαιώματος ελεύθερης ασκήσεως των επαγγελματικών δραστηριοτήτων

Επιχειρήματα των διαδίκων

66 Η ενάγουσα ισχυρίζεται ότι οι διατάξεις του κανονισμού 2362/98 καθιστούν αδύνατη στην πράξη την εμπορία μπανάνας για τις μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις, στις

οποίες ανήκει και η ίδια. Τούτο αποτελεί δυσμενή διάκριση των επιχειρήσεων αυτών σε σχέση με τις πολυεθνικές, η οποία απαγορεύεται από το άρθρο 40, παράγραφος 3, δεύτερο εδάφιο, της Συνθήκης ΕΚ (νυν, κατόπιν τροποποιήσεως, άρθρο 34, παράγραφος 2, δεύτερο εδάφιο, ΕΚ).

67 Η ενάγουσα τονίζει ότι η αρχή της ίσης μεταχείρισης δεν συνίσταται μόνο στην απαγόρευση διαφορετικής αντιμετωπίσεως ίδιων καταστάσεων. Επιπλέον, δεν επιτρέπεται η ίδια αντιμετώπιση διαφορετικών καταστάσεων. Για μια μικρή ή μεσαία επιχείρηση εισαγωγής οπωροκηπευτικών δεν ισχύουν όμως οι ίδιοι όροι εφοδιασμού και πωλήσεων όπως για τις επιχειρήσεις που είναι ειδικευμένες στην παραγωγή και εμπορία των προϊόντων αυτών. Εντούτοις, ο κανονισμός 2362/98 αντιμετωπίζει αυτές τις δύο επαγγελματικές κατηγορίες κατά τον ίδιο τρόπο, πράγμα που σημαίνει ότι ευνοεί μονομερώς τις πολυεθνικές επιχειρήσεις.

68 Κατά την ενάγουσα, η ίδια αυτή αντιμετώπιση διαφορετικών καταστάσεων δεν είναι δικαιολογημένη. Συναφώς δεν είναι δυνατή η επίκληση των σκοπών της οργανώσεως των αγορών μπανάνας. Ένας από τους θεμελιώδεις σκοπούς που επιδιώκει η Κοινότητα με τον κανονισμό 2362/98 είναι βέβαια, όπως προκύπτει από την έκτη αιτιολογική σκέψη του κανονισμού, να δοθεί η δυνατότητα σε νέες επιχειρήσεις να ανταγωνιστούν τους παραδοσιακούς εμπόρους μπανανών. Η δυνατότητα ανταγωνισμού πρέπει όμως να υπάρχει και εντός της κατηγορίας των παραδοσιακών επιχειρηματιών. Συγκεκριμένα, θα ήταν δικαιολογημένη μόνο μια ρύθμιση που θα λάμβανε υπόψη τις συνθήκες της αγοράς, εφόσον δεν θα αντέβαινε προς τους ποσοτικούς στόχους του κοινοτικού καθεστώτος.

69 Εξάλλου, η ενάγουσα ισχυρίζεται ότι το θεμελιώδες δικαίωμα της ελευθερίας του εμπορίου υποχρεώνει την εναγομένη, όταν ασκεί την εξουσία της να οργανώνει την αγορά μπανάνας, να διασφαλίζει τη δυνατότητα των επιχειρηματιών να συνεχίσουν τις δραστηριότητές τους. Θα υπήρχε υπέρβαση των ορίων αυτής της εξουσίας οργανώσεως, αν το εμπόριο μπανάνας διαταρασσόταν σε σημείο που να αναγκάζονται οι επιχειρηματίες, λόγω των τριμηνιαίων ποσοστώσεων, να μην πραγματοποιούν τις εμπορικές συναλλαγές που έχουν συμφωνήσει με ορισμένες χώρες παραγωγής, προκειμένου να στραφούν σε άλλες χώρες.

70 Μολονότι το Δικαστήριο, με την προπαρατεθείσα απόφαση Γερμανία κατά Συμβουλίου, αποφάνθηκε ότι δεν υπάρχει θεμελιώδες δικαίωμα για την προστασία των μεριδίων αγοράς και για διαρθρωτικά μέτρα στηρίξεως, δεν αποφάνθηκε εντούτοις κατά πόσον υπάρχει προσβολή της ελευθερίας του εμπορίου σε μια περίπτωση όπως η προκείμενη.

71 Η Επιτροπή αποκρούει κατ' αρχάς την επιχειρηματολογία της ενάγουσας ότι οι μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις υφίστανται δυσμενή διάκριση έναντι των πολυεθνικών. Ισχυρίζεται ότι η ενδεχομένως υπάρχουσα διαφορετική αυτή κατάσταση δεν αποτελεί ιδιαιτερότητα του τομέα της μπανάνας, αλλά γενικό φαινόμενο, και υπήρχε ήδη κατά τον χρόνο της ισχύος της παλαιάς οργανώσεως των αγορών. Για να εξαλειφθεί, οι αποφάσεις σε σχέση με την πολιτική των αγορών πρέπει να τεθούν σε εφαρμογή με την παροχή διαφορετικών δικαιωμάτων στις μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις αφενός και στις πολυεθνικές αφετέρου. Η λύση αυτή όμως ενέχει τον κίνδυνο δημιουργίας αδικαιολόγητων στρεβλώσεων του ανταγωνισμού.

72 Στη συνέχεια, παραπέμποντας στη νομολογία του Δικαστηρίου, και συγκεκριμένα στην προπαρατεθείσα απόφαση Γερμανία κατά Συμβουλίου, η Επιτροπή υποστηρίζει ότι η προσβολή της ελευθερίας ασκήσεως των επαγγελματικών δραστηριοτήτων, που επιφέρει η κανονιστική ρύθμιση, είναι δικαιολογημένη και δεν θίγει την ουσία του δικαιώματος αυτού.

73 Η Επιτροπή φρονεί ότι, αφού η ενάγουσα δεν απέδειξε ποιες συγκεκριμένες διαρθρωτικές δυσχέρειες της προκάλεσε η νέα ρύθμιση, πρέπει κατ' ανάγκη να συναχθεί το συμπέρασμα ότι το μόνο που απασχολεί την ενάγουσα είναι η διατήρηση του μεριδίου της στην αγορά, για την οποία όμως δεν παρέχεται, κατά τη νομολογία, καμία προστασία.

Εκτίμηση του Πρωτοδικείου

74 Κατά πάγια νομολογία, η αρχή της απαγορεύσεως των διακρίσεων συγκαταλέγεται μεταξύ των θεμελιωδών αρχών του κοινοτικού δικαίου (βλ. προπαρατεθείσα από-

φαση Γερμανία κατά Συμβουλίου, σκέψη 67). Η αρχή αυτή επιβάλλει να μην αντιμετωπίζονται κατά διαφορετικό τρόπο παρόμοιες καταστάσεις, εκτός αν μια τέτοια διαφοροποίηση δικαιολογείται αντικειμενικά (βλ. απόφαση του Δικαστηρίου της 19ης Νοεμβρίου 1998, C-150/94, Ηνωμένο Βασίλειο κατά Συμβουλίου, Συλλογή 1998, σ. I-7235, σκέψη 97).

75 Συναφώς επισημαίνεται ότι, ακόμη και αν υποτεθεί ότι ο κανονισμός 2362/98 επηρέασε διαφορετικά τις διάφορες κατηγορίες επιχειρηματιών, δεν πρόκειται για μεταχείριση που δημιουργεί διακρίσεις, αν η μεταχείριση αυτή εμφανίζεται ως σύμφυτη προς τον σκοπό της ενοποιήσεως των αγορών της Κοινότητας (βλ. προπαρατεθείσα απόφαση Γερμανία κατά Συμβουλίου, σκέψη 74).

76 Η ενάγουσα τόνισε πάντως ότι εν προκειμένω δεν είναι δυνατή η επίκληση των σκοπών της οργανώσεως των αγορών μπανάνας, διότι η επίμαχη ρύθμιση δεν λαμβάνει υπόψη τις συνθήκες της αγοράς, δηλαδή ότι οι μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις δεν έχουν τις ίδιες δυνατότητες εφοδιασμού και πωλήσεων με τις πολυεθνικές.

77 Εντούτοις, όπως ορθά τόνισε η Επιτροπή, το γεγονός αυτό δεν αποτελεί ιδιαιτερότητα του τομέα της μπανάνας, αλλά γενικό φαινόμενο, και η κατάσταση αυτή υπήρχε ήδη κατά τον χρόνο της ισχύος της παλαιάς οργανώσεως των αγορών.

78 Οι διαφορές αυτές δηλαδή, που οφείλονται σε αντικειμενικά στοιχεία, όπως είναι οι διαφορές από άποψη μεγέθους και θέσης στην αγορά, δεν μπορούν να χαρακτηρι-

στούν «διακρίσεις» υπό την έννοια της Συνθήκης (βλ. συναφώς απόφαση του Δικαστηρίου της 18ης Μαρτίου 1980, 52/79, Debauve κ.λπ., Συλλογή τόμος 1980/Ι, σ. 443, σκέψη 21). Η άποψη της ενάγουσας προϋποθέτει πράγματι την πολιτικού χαρακτήρα παρέμβαση του νομοθέτη υπέρ των μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων. Εντούτοις, ακόμη και αν υποτεθεί ότι η παρέμβαση αυτή μπορεί να δικαιολογηθεί, το γεγονός ότι δεν υπήρξε τέτοια παρέμβαση στο πλαίσιο του κανονισμού 2362/98 δεν μπορεί να συνιστά πταίσμα που να θεμελιώνει την εξωσυμβατική ευθύνη της Κοινότητας.

79 Η ενάγουσα δεν μπορεί να επικαλείται εν προκειμένω ούτε την παραβίαση της αρχής της ελεύθερης ασκήσεως των επαγγελματικών δραστηριοτήτων.

80 Επ' αυτού, πρέπει να τονιστεί ότι, αν και η ελεύθερη άσκηση των επαγγελματικών δραστηριοτήτων αποτελεί μέρος των γενικών αρχών του κοινοτικού δικαίου, οι αρχές αυτές ωστόσο δεν είναι απόλυτες, αλλά πρέπει να νοούνται σε σχέση προς τη λειτουργία τους εντός της κοινωνίας. Επομένως, στην ελευθερία ασκήσεως των επαγγελματικών δραστηριοτήτων μπορούν να επιβάλλονται περιορισμοί, ιδίως στο πλαίσιο κοινής οργανώσεως αγορών, υπό την προϋπόθεση ότι οι περιορισμοί αυτοί εξυπηρετούν πράγματι σκοπούς γενικού συμφέροντος επιδιωκομένους από την Κοινότητα και δεν συνιστούν, σε σχέση προς τον επιδιωκόμενο σκοπό, δυσανάλογη και ανεπίτρεπτη παρέμβαση που να θίγει την ίδια την υπόσταση του αναγνωριζόμενου συναφώς δικαιώματος (βλ. αποφάσεις του Δικαστηρίου της 11ης Ιουλίου 1989, 265/87, Schräder, Συλλογή 1989, σ. 2237, σκέψη 15, της 13ης Ιουλίου 1989, 5/88, Wachauf, Συλλογή 1989, σ. 2609, σκέψη 18, και της 10ης Ιανουαρίου 1992, C-177/90, Kühn, Συλλογή 1992, σ. I-35, σκέψη 16).

81 Όσον αφορά ειδικότερα τον τομέα της μπανάνας, από πάγια νομολογία προκύπτει ότι κανείς επιχειρηματίας δεν μπορεί να διεκδικήσει δικαίωμα ιδιοκτησίας επί μεριδίου της αγοράς το οποίο κατείχε σε κάποιο χρονικό σημείο προγενέστερο της θεσπίσεως της κοινής οργανώσεως αγορών. Εξάλλου, οι περιορισμοί της δυνατό-

τητας εισαγωγής μπανάνας τρίτων χωρών, τους οποίους συνεπάγονται το άνοιγμα της δασμολογικής ποσοστώσεως και ο προβλεπόμενος συναφώς μηχανισμός κατανομής, είναι σύμφυτοι προς τους σκοπούς γενικού κοινοτικού συμφέροντος που επιδιώκονται με την εγκαθίδρυση της κοινής οργανώσεως αγορών στον τομέα της μπανάνας και, συνεπώς, δεν θίγουν χωρίς εύλογη αιτία την ελεύθερη άσκηση των επαγγελματικών δραστηριοτήτων των παραδοσιακών επιχειρηματιών μπανανών τρίτων χωρών (βλ. αποφάσεις του Δικαστηρίου Γερμανία κατά Συμβουλίου, προαναφερθείσα, σκέψεις 79, 82 και 87, και της 10ης Μαρτίου 1998, C-122/95, Γερμανία κατά Συμβουλίου, Συλλογή 1998, σ. I-973, σκέψη 77).

82 Δεδομένου ότι η ενάγουσα δεν επικαλέστηκε ιδιαίτερες δυσχέρειες, πέρα από τις γενικές δυσκολίες που συναντούν οι μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις, δεν απέδειξε ότι η προσβολή του δικαιώματός της προς ελεύθερη άσκηση των επαγγελματικών δραστηριοτήτων δεν ήταν συνέπεια της επιδιώξεως σκοπών γενικού κοινοτικού συμφέροντος.

83 Από τα ανωτέρω προκύπτει ότι η ενάγουσα δεν απέδειξε την ύπαρξη ούτε διακρίσεως σε βάρος των μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων ούτε προσβολής του δικαιώματός της προς ελεύθερη άσκηση των επαγγελματικών δραστηριοτήτων.

Επί της παραβιάσεως της αρχής της αναλογικότητας

Επιχειρήματα των διαδίκων

84 Η ενάγουσα ισχυρίζεται ότι το καθεστώς εισαγωγών που προέβλεψε ο κανονισμός 2362/98 συνιστά παραβίαση της αρχής της αναλογικότητας.

85 Η ενάγουσα υποστηρίζει ότι έχει εμπορικές σχέσεις μόνο με τον Ισημερινό και ότι η αίτησή της για πιστοποιητικό εισαγωγής για το πρώτο τρίμηνο του 1999 αφορούσε την ανώτατη επιτρεπόμενη ποσότητα για τη χώρα αυτή. Η ποσότητα που της επιτράπηκε να εισαγάγει μειώθηκε βάσει του συντελεστή μειώσεως. Δυνάμει της αρχής της αναλογικότητας, έπρεπε να της επιτραπεί να εισαγάγει την ποσότητα που αντιστοιχούσε στη μείωση αυτή ως συμπληρωματική ποσότητα για το δεύτερο τρίμηνο. Εντούτοις, η δυνατότητα να χρησιμοποιήσει — εφάπαξ — τα μη χορηγηθέντα κατά τα προηγούμενα τρίμηνα πιστοποιητικά δεν της δόθηκε παρά μόνο κατά το τελευταίο τρίμηνο. Οι παραγωγοί όμως στον Ισημερινό δεν διέθεταν επαρκές απόθεμα μπανανών, διότι η συγκομιδή των μπανανών είναι συνεχής και η διάθεσή τους στο εμπόριο πραγματοποιείται αναγκαστικά κατά τακτά χρονικά διαστήματα. Κατά συνέπεια, η ενάγουσα δεν μπορεί να εισαγάγει τις αντιστοιχούσες στα πιστοποιητικά αυτά ποσότητες και θα χαθεί η εγγύηση την οποία έχει παράσχει.

86 Η ενάγουσα φρονεί επίσης ότι το ισχύον σύστημα διαχρονικής κατανομής των ετήσιων ποσοστώσεων ανά κατηγορία χωρών είναι δυσανάλογο, διότι υπάρχουν λιγότερο επαχθή μέσα για να δοθούν ορισμένες κατευθύνσεις στην οικονομία.

87 Η Επιτροπή υποστηρίζει ότι η αιτίαση αυτή είναι ανακριβής για δύο λόγους.

88 Πρώτον, ο επιχειρηματίας του οποίου η αίτηση για μπανάνες ορισμένης καταγωγής υπέστη μείωση έχει τη δυνατότητα, σύμφωνα με το άρθρο 18, παράγραφος 1, στοιχείο β', να υποβάλει, εντός του ίδιου τριμήνου, μία ή περισσότερες αιτήσεις χορηγήσεως πιστοποιητικών εισαγωγής μπανανών άλλης καταγωγής, οι διαθέσιμες ποσότητες των οποίων δημοσιεύονται από την Επιτροπή. Η ενάγουσα έκανε χρήση, κατά την Επιτροπή, της δυνατότητας αυτής.

89 Δεύτερον, κατά τον κανονισμό 2362/98, υπάρχει η δυνατότητα υποβολής νέας αιτήσεως, εντός των ορίων της ανώτατης τριμηνιαίας ποσότητας, για πιστοποιητικά εισαγωγής των ποσοτήτων που δεν είχαν εγκριθεί το προηγούμενο τρίμηνο.

90 Εξάλλου, κατά την Επιτροπή, οι περισσότεροι επιχειρηματίες είναι προφανώς σε θέση να κάνουν χρήση του νέου συστήματος εισαγωγής μπανανών. Το πρόβλημα της ενάγουσας είναι ότι έχει εμπορικές σχέσεις με μία μόνο χώρα-προμηθευτή, πράγμα που δεν της επιτρέπει να επωφελείται, όπως οι άλλοι επιχειρηματίες, της ευκαμψίας του νέου αυτού συστήματος.

Εκτίμηση του Πρωτοδικείου

91 Υπενθυμίζεται ότι ο κοινοτικός νομοθέτης διαθέτει, σε θέματα κοινής γεωργικής πολιτικής, ευρεία εξουσία εκτιμήσεως, ανάλογη προς τις πολιτικές ευθύνες που του αναθέτουν τα άρθρα 40 και 43 της Συνθήκης ΕΚ (νυν, κατόπιν τροποποιήσεως, άρθρο 37 ΕΚ).

92 Από τη νομολογία προκύπτει ότι η νομιμότητα ενός μέτρου που λαμβάνεται στο πεδίο αυτό μπορεί να επηρεαστεί μόνον όταν το μέτρο αυτό είναι προδήλως ακατάλληλο για την επίτευξη του επιδιωκομένου από το αρμόδιο όργανο σκοπού. Ειδικότερα, όταν για τη θέσπιση μιας ρυθμίσεως ο κοινοτικός νομοθέτης είναι αναγκασμένος να εκτιμήσει τα μελλοντικά αποτελέσματα της ρυθμίσεως και τα αποτελέσματα αυτά δεν μπορούν να προβλεφθούν με ακρίβεια, η εκτίμησή του δεν μπορεί να επικριθεί παρά μόνον εφόσον προκύπτει ότι αυτή είναι καταφανώς εσφαλμένη ενόψει των στοιχείων που διέθετε κατά τον χρόνο εκδόσεως της ρυθμίσεως (βλ. αποφάσεις του Δικαστηρίου της 21ης Φεβρουαρίου 1990, C-267/88 έως C-285/88, Wuidart κ.λπ., Συλλογή 1990, σ. I-435, σκέψη 14, της 13ης Νοεμβρίου 1990, C-331/88, Fedesa κ.λπ., Συλλογή 1990, σ. I-4023, σκέψη 14, και προπαρατεθείσα απόφαση της 5ης Οκτωβρίου 1994, Γερμανία κατά Συμβουλίου, σκέψη 90).

93 Αυτός ο περιορισμός του ελέγχου του κοινοτικού δικαστή επιβάλλεται ιδιαιτέρως όταν, κατά την πραγματοποίηση της κοινής οργανώσεως αγορών, η Επιτροπή υποχρεούται να διαιτητεύει μεταξύ διισταμένων συμφερόντων και, συνεπώς, να επιλέγει μεταξύ διαφόρων εναλλακτικών πολιτικών λύσεων που εμπίπτουν στις αρμοδιότητές της (βλ. προπαρατεθείσα απόφαση της 5ης Οκτωβρίου 1994, Γερμανία κατά Συμβουλίου, σκέψη 91).

94 Εν προκειμένω, ο κοινοτικός νομοθέτης, θεσπίζοντας το επίδικο σύστημα κατανομής της δασμολογικής ποσοστώσεως και τον τρόπο εφαρμογής του, επέλεξε μεταξύ διαφόρων δυνατοτήτων τη μέθοδο την οποία θεώρησε ως την πλέον κατάλληλη για τη θέσπιση οργανώσεως των αγορών μπανάνας. Ένα τέτοιο μέτρο πρέπει καταρχήν να θεωρηθεί κατάλληλο για την επίτευξη του στόχου της δίκαιης κατανομής της δασμολογικής ποσοστώσεως, έστω και αν, λόγω των διαφορετικών καταστάσεων στις οποίες βρίσκονται οι επιχειρηματίες, δεν πλήττει εξίσου το σύνολο των εν λόγω επιχειρηματιών (βλ. συναφώς την προπαρατεθείσα απόφαση Schräder, σκέψη 23).

95 Η ενάγουσα ουδόλως αποδεικνύει με την επιχειρηματολογία της ότι το σύστημα κατανομής της δασμολογικής ποσοστώσεως που θεσπίστηκε με τον κανονισμό 2362/98 είναι προδήλως ακατάλληλο. Συγκεκριμένα, αυτό το σύστημα διαχειρίσεως, που δίνει στην Επιτροπή τη δυνατότητα να προβαίνει στις αναγκαίες προσαρμογές κατά τη διάρκεια μιας δεδομένης ετήσιας χρήσης, αποσκοπεί στη διασφάλιση της δίκαιης κατανομής της ετήσιας δασμολογικής ποσοστώσεως μεταξύ των ενδιαφερομένων επιχειρηματιών. Εξάλλου, δεν είναι ακριβές ότι η ενάγουσα δεν είχε τη δυνατότητα να εισαγάγει πράγματι την ποσότητα που δικαιούνταν. Όπως εξέθεσε η Επιτροπή, η ενάγουσα μπορούσε να ζητήσει πιστοποιητικά εισαγωγής μπανανών από άλλες χώρες εξαγωγής, πέραν του Ισημερινού, και μάλιστα έκανε χρήση της δυνατότητας αυτής (βλ. ανωτέρω σκέψη 20).

96 Μολονότι δεν αποκλείεται να ήταν δυνατή η χρησιμοποίηση και άλλων μέσων προς επίτευξη του επιδιωκόμενου αποτελέσματος, το Πρωτοδικείο δεν μπορεί ωστόσο να υποκαταστήσει την Επιτροπή στην εκτίμησή της περί του αν τα μέτρα που επέλεξε ο κοινοτικός νομοθέτης ήταν πρόσφορα, αφού δεν αποδείχθηκε ότι τα μέτρα αυτά ήταν εμφανώς απρόσφορα για την πραγματοποίηση του επιδιωκόμενου σκοπού (προαναφερθείσα απόφαση της 5ης Οκτωβρίου 1994, Γερμανία κατά Συμβουλίου, σκέψη 94).

97 Κατά συνέπεια, η αιτίαση αυτή πρέπει επίσης να απορριφθεί.

98 Από τα ανωτέρω προκύπτει ότι δεν γεννάται ευθύνη της Κοινότητας λόγω παραβιάσεως των αρχών της απαγορεύσεως των διακρίσεων και της αναλογικότητας και λόγω προσβολής του δικαιώματος ελεύθερης ασκήσεως των επαγγελματικών δραστηριοτήτων.

99 Δεδομένου ότι η ενάγουσα δεν απέδειξε την ύπαρξη παράνομης συμπεριφοράς λόγω της οποίας να μπορεί να θεμελιωθεί εξωσυμβατική ευθύνη της Κοινότητας, η αγωγή πρέπει να απορριφθεί.

Επί των δικαστικών εξόδων

100 Κατά το άρθρο 87, παράγραφος 2, του Κανονισμού Διαδικασίας, ο ηττηθείς διάδικος καταδικάζεται στα δικαστικά έξοδα, εφόσον υπήρχε σχετικό αίτημα του νικήσαντος διαδίκου. Δεδομένου ότι η ενάγουσα ηττήθηκε, πρέπει να καταδικαστεί στα δικαστικά έξοδα, σύμφωνα με τα αιτήματα της Επιτροπής.

Για τους λόγους αυτούς,

ΤΟ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟ (πέμπτο τμήμα)

αποφασίζει:

1) Απορρίπτει την αγωγή.

2) Η ενάγουσα θα φέρει τα δικαστικά έξοδά της, καθώς και τα έξοδα της Επιτροπής.

Lindh García-Valdecasas Cooke

Δημοσιεύθηκε σε δημόσια συνεδρίαση στο Λουξεμβούργο στις 20 Μαρτίου 2001.

Ο Γραμματέας

H. Jung

Η Πρόεδρος

P. Lindh